

Emekçi Kadınlar

Elk. Elo. Müh. Semra Yamiş
semra.yamis@emo.org.tr

“Anadolu’nun Ana Tanrıçası olmuş Kibele’nin topraklarında kadınlar bugün sadece eşit davranış istiyor”

II. Enternasyonal'in bünyesinde 17 Ağustos 1907 tarihinde Stuttgart'ta "Birinci Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı" toplandı. Bu konferans kararlarının tümü, kadının iktisadi ve toplumsal hayatta tam eşitliğini şiar edindi. Kadınlara ayrımsız oy hakkı da alınan kararlar arasındadır.

II. Enternasyonal'e bağlı olarak gerçekleşen "İkinci Uluslararası Sosyalist Kadınlar Konferansı" ise 26-27 Ağustos 1910 tarihinde Kopenhag'da yapıldı. Bu konferansın gündemini ve sonuçta alınan kararları, kadın işçilere günde sekiz saatlik çalışma süresi talebi, hamile kadın işçilere doğumdan önce 8 haftalık doğum izni talebi, emziren kadınlara süt izni, 12 yaşından küçük çocukların çalıştırılmasının yasaklanması, işsiz kadınlara sosyal güvenlik talepleri oluşturuyordu. Ayrıca, kadınlara oy hakkı talebi, bu konferansın diğer bir gündemiydi ve karara bağlandı.

Emekçi kadınlar gününün artık resmen Mart'ın 8'i olarak belirlenmesi ise, bundan çok sonra, 1921 yılında Moskova'da yapılan II. Uluslararası Komünist Kadınlar Konferansı'nda gündeme geldi. Bu konferansta, Nadejda Krupskaya ve Klara Zetkin de yer almışlardı. Bu konferansta, kadın hareketi açısından programatik nitelikteki "Yönergeler" kabul edildi. 8 Mart ise Petrograd'da Şubat Devrimi'ni başlatan tekstil işçisi kadınlara ithaf edildi.

8 Martlar da tüm dünyada olduğu gibi bizim ülkemizde de kadın haklarından onların ne kadar fedakâr, cefakâr ve kutsal

olduklarından bahsedilir. Emekçi kadınların hakları sözde de olsa teslim edilir ve kadınların yaşamayı hak ettikleri hayatları yaşamaları için planlar yapılıp, projeler geliştirilir. Ancak yakın döneme baktığımızda bu plan ve projelerin 8 marttan öteye gitmediği ve kadın emeğinin istismarının gün geçtikçe artmakta olduğu görülmektedir. Çünkü, bu dönem neo-liberal bir yönelim izleyen kapitalizmin, emek sömürsünü olabildiğince arttırdığı bir dönem. Esnekleşme, kayıtdışılaşma (enformelleşme), sendikasılaştırma, özelleştirme yoluyla işçi sınıfının kazanımları bir bir geriye gitmektedir. Kadın emeği ise -buna çocuk emeğini de eklemek gerekir- özellikle giderek sigortasız, güvencesiz, sendikası çalışmaya koşullarına bağlı olarak daha fazla istismara uğramaktadır. Uzun çalışma saatleri ve düşük ücretle erkek işgücünün alternatifleri olarak görülen kadınlar, çalışma yaşamı içerisinde işe alınmada eşitlik ilkesinin uygulanmaması, analık ve aile yaşamının kadının çalışmasını engellemesi, çocuklu kadınlar için kreş problemlerinin yaşanması, eşit işe eşit ücret ödenmemesi ve kadına yönelik cinsel taciz gibi sırf kadın olmaktan dolayı birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadırlar. Dolayısıyla, bugün işçi ve emekçi kadınların uğradığı haksızlıkları ortaya çıkarmak çok daha büyük bir önem taşımaktadır.

Türkiye'de kadınların özgürlük ve eşitlik mücadelesi, savaşı ve sömürsüzbirdünyamücadelesinden, işçi sınıfı mücadelesinden bağımsız olmamıştır, kadın mücadelesi

doğrudan bu mücadelenin bir parçası olarak gelişmiştir. Tüm bu sorunlara ancak sınıfsal bir perspektifle yürütülen kadın mücadelesi ile cevap verilebilir.

- Türkiye'de kadın olmak;
- *Namus kavramı yüzünden baskı görmektir.*
- *Tecavüzü kadının suçu olarak gören bir hukuk sistemiyle yaşamak demektir.*
- *Alkol aldığı için yada mini etek giydiği için tecavüze uğramasını normal gören zihniyetlerle savaşmak demektir.*
- *13 yaşındaki kız çocuğunun 24 erkekle kendi rızasıyla ilişkiye girdiğini düşünen bir hukuk sistemiyle savaşması demektir.*
- *Ana dilini konuşmadığı için hapisteki oğluyla konuşamamaktır. Eşitsizliklerin, işkencelerin, katliamların kaybedilen ve yaşamlarını yitiren, gözaltında işkence gören, anadilini kullanamayan çocuklarının hesabını sormaktır.*
- *Gezi direnişinde en ön saflarda olmaktır. Çocuklarının geleceği için onlarla omuz omuza direnmektir.*
- *Kaç çocuk doğuracağından başına ne takıp ne takmayacağına, saat kaçta kadar sokakta olabileceğinden çocuğunu nasıl doğuracağına kadar kendi bedeni ilgili tercihlerde hak sahibi olmak için savaşmaktır.*
- *Türkiye'de kadın olmak demek DİRENMEK demektir.*

Kaynaklar:

Zetkin, Klara; Krupskaya, Nadejda; Pieck Wilhelm (1992). "Almanya'da Proleter Kadın Hareketi'nin Tarihine İlişkin", Kadın Sorunu Üzerine Seçme Yazılar ve Klara Zetkin Üzerine,